

# דברות קודש

מאת  
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א



פרשת ניצבים - וילך



©  
כל הזכויות שמורות  
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}  
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן  
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה  
או לעילוי נשמת  
ניתן לשלוח מייל:

[A0799326426@GMAIL.COM](mailto:A0799326426@GMAIL.COM)

058-325-4668

עיצוב וסדר:  
א.י.ש. אשדוד  
0527627127

## פרשת נצבים וילך

רק ביום ראש השנה עצמה, וממילא יצליח בכל ימות השנה הבאה.

וכ"ק אאזמו"ר זי"ע אמר לבאר הפסוק (דברים י ב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלהיך ללכת בכל דרכיו וגו', שאין 'ועתה' אלא לשון תשובה (ב"ר כא ו), והיינו שבהגיע האדם לעשות תשובה על כל מעשיו תעלה עליו מורא, ולכן צריך שיעשה תשובה רק על מעשיו של עכשיו, וממילא ימחול לו השי"ת על כל מעשיו.

והמשיל משל למי שרוצה לכוין פירוש המילות של כל התפילה, בוודאי שבתחילה לא יצליח מפחד העול הכבד שקיבל על עצמו, והעצה לזה שיתחיל לכוין רק תיבה אחת, ואח"כ עוד תיבה עד שיגיע לכוונת כל התפילה.

ויעזור השי"ת שנזכה לתשובה שלימה, ולכתיבה וחתימה טובה, ולשנה טובה ומבורכת, בביאת גוא"צ בב"א.

אתם נצבים היום כולכם וגו' (דברים כט ט). אנו עומדים עכשיו בשבת האחרונה של השנה, ואיתא בספה"ק שבשבוע האחרון של השנה אפשר לתקן בכל יום את כל הימים של ימות השנה, ובשבת אפשר לתקן את כל שבתות השנה, ושמא ירא האדם מגודל העבודה, ואיך יוכל להעלות ולתקן את כל מעשיו בשנה החולפת, וכמו כן בראש השנה שאנו מתפללים בו שנזכה כולנו לשנה טובה ומבורכת, גם יחשוב האדם שאין הוא ביכולת לדבר גדול כזה.

וצריך לידע אשר זהו מתחבולות היצר להפחיד את האדם מעבודה זו, ולהעלות מורא בלבו שאין הוא ראוי לכך.

ועל זה באה התורה באומרה 'אתם נצבים היום', שבאמת צריך הוא לתקן רק את מעשיו של היום ההוא, ועל ידי כך ממילא יותקנו כל ימי השנה, וכן בראש השנה יתפלל על הצלחתו

ויש להוסיף תמיהה על תמיהתו, במה שאומרים קודם לכן 'היום תאמצנו', וראיתי ב'מחזור המפורש' שמביא לבאר בשם ראשון בשם 'ערוגת הבושם', שענינה נתינת אימוץ וחיזוק לבעלי תשובה שיתחזקו ויעמדו בשלהם.

והנה כל הפזמון נתקן לאחר שאומרים הפסוק 'ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום' שיש בה ז' תיבות, וכנגדה יש ז' מדרגות של 'היום'.

וביאר הרה"ק מסאטמאר זי"ע הכוונה בדברי רש"י דלעיל 'כיום הזה שהוא מאפיל ומאיר, שכן בתורה מצינו על ענין היום ב' בחינות שהם ערב ובוקר ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד' (בראשית א, ה), ולעתיד לבוא יתאחדו ב' הבחינות ויעשה משניהם אחד כענין 'תאיר כאור יום חשכת לילה' (הגדש"פ).

ולפי"ז ביאר הכתוב 'אתם נצבים היום', שכן איתא בזוה"ק שהרמז בזה הוא לראש השנה, ורמז שעל ידי התשובה בראש השנה זוכה להפוך מידת הדין למידת הרחמים וכהפוך מידת הלילה לאור יום, וכמו שאמרו חז"ל (ויק"ר כט, ג) שבזמן תקיעת שופר הקב"ה עומד מכיסא

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל, ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנוכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא וה' אמר אלי לא תעבור את הירדן הזה (לא, א-ב)

ובביאור הכתוב אפשר לומר על פי מה שראיתי מובא בשם הרה"ק בעל דברי יואל מסאטמאר זצ"ל שאמר על דברי רש"י בפרשת נצבים עה"פ 'אתם נצבים היום כולכם' וגו', שמביא בשם מדרש אגדה 'למה נסמכה פרשת אתם נצבים לקללות, לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים, חוץ ממ"ט שבתורת כהנים, הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, התחיל משה לפייסם 'אתם נצבים היום', הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כלייה והרי אתם קיימים לפניו, 'היום' כיום הזה שהוא קיים והוא מאפיל ומאיר, כך האיר לכם וכך עתיד להאיר לכם, והקללות והיסורין מקיימין אתכם ומציבין אתכם לפניו, ואף הפרשה שלמעלה מזו פיוסין הם.

וביאר הרה"ק על פי מה שאומרים בנוסח לראש השנה יום הכיפורים (בסוף חזרת הש"ץ) 'כהיום הזה תביאנו ששים ושמחים בבנין שלם', וצריך ביאור מה ענין ראש השנה שכמותו היא ביאת המשיח.

הידיעה שלעתיד לבוא יתהפכו כל הדינים לרחמים, ואז נבין למה הוצרכנו לעבור את כל הגלויות האלו.

ואפשר שזה הביאור בכתוב 'וילך משה' וגו', שכן על המשך הכתוב 'בן מאה ועשרים שנה אנוכי היום וגו', פי' ברש"י 'היום מלאו ימי ושנותי, ביום זה נולדתי וביום זה אמות', ובאמת אין שלימות בעולם יותר מאשר מאה ועשרים שנותיו של משה רבינו ע"ה, ואפשר שנתכוין משה רבינו לומר, שמה שזכה הוא לבחינת השלימות הזו, הכל הוא בזכות בחינת 'היום', שכל התהפוכות שעבר בחייו ושגם חלקם היו בקשיים רבים, עדיין נתחזק ביותר לידע אשר כל הדינים מקורם מרחמים וחסדים, ועתידיים הם להתגלות וליהפך בחינת הלילה לאור יום, ועל ידי כן זכה להעלות את כל חייו להיות מקשה אחת של התעלות ושלימות.

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' וילך תשפ"ג

דין ויושב בכיסא רחמים, וכמו שיהא לעתיד לבוא.

ויש בזה עוד בחינה, שמה שלעתיד לבוא יהפך הלילה לאור היום יש בזה רמז שאז נראה אשר כל הצרות שעברנו בשנות הגלות היו לטובה, ומה שהיה נראה לנו כלילה יראה לנו אז כאור יום, וכמו כן בעת שהאדם עושה תשובה מאהבה וזוכה שיתהפכו העבירות להיות כזכויות, יש בזה רמז להיפוך מידת לילה למידת אור יום.

ולזה אנו אומרים 'כהיום הזה תביאנו ששים ושמחים' לרמז שיכמו שעכשיו השי"ת מהפך לנו את מידת הדין לרחמים, כמו כן יהפוך לנו לעתיד לבוא את מידת הלילה לאור יום לרחמים גדולים,

ולפי דבריו אפשר לבאר הנוסח שקודם לכן 'היום תאמצנו', שאנו יכולים להתחזק ולהתאמץ מעצם



## שב"ק פר' כי תבוא תשפ"ג

### קידושיא רבא בצפרא דשנתא

שנתן לך ה' אלוקיך, זה בעצם הוי  
'כל הטוב'. וביאור זו מתאים לפירוש  
הראשון של האור החיים.

ובבעל המזרים כתב, 'הטוב' עולה  
בגימטריא כ"ב, רמז להתורה  
שנתנה בכ"ב אותיות. ודבריו מתאימים  
לפירוש השני של האור החיים.

ונראה לומר כוונה בפסוק זו, על פי  
מה שאני רגיל לבאר מה שאנו  
אומרים בברכה ראשונה שבשמונה  
עשרה 'גומל חסדים טובים וקונה הכל',  
וצריך לבאר מה הכוונה בחסדים  
טובים, הלא כל חסד הוא טוב, אולם  
מבואר בספרים הק' שבעצם כל מה  
שהקב"ה עושה הוא חסד, אמנם לא  
תמיד הוא נראה לעיניים כדבר טוב,  
ועל זה אנו מבקשים 'הראינו ה'  
חסדיך', שנראה לעינינו שהוא דבר  
טוב.

ולפי זה יש לומר שזו הכוונה מה  
שאנו אומרים 'גומל חסדים

ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך  
ה' אלוקיך וגו' (דברים כו יא).

איתא באור החיים הק' שהכוונה  
בפסוק על דרך אומרו (תהלים  
קמה ט) 'טוב ה' לכל', ולהעריך על זה  
אמר בכל הטוב, פירוש דבר הכולל  
כל הטוב, ואין זה אלא הקב"ה, שהוא  
מקור הטוב.

עוד כתב לבאר כוונת הכתוב, שירמוז  
במאמר בכל הטוב אל התורה,  
כאומרם ז"ל (ברכות ה'): ואין טוב אלא  
תורה, שאם היו בני אדם מרגישים  
במתיקות ועריבות טוב התורה, היו  
משתגעים ומתלהטים אחריה, ולא  
יחשב בעיניהם מלא עולם כסף וזהב  
למאומה, כי התורה כוללת כל הטובות  
שבעולם.

זכני בערוגת הבשם כתב שכוונת  
הקרא לבאר, מה הוא 'בכל  
הטוב', ועל זה אמר הכתוב, 'אשר  
נתן לך ה' אלוקיך', שזה שאתה יודע

וראיתי בספורנו שמבאר מה שכתוב 'כי תשמע בקול ה' אלוקיך', שהכוונה ללימוד התורה. ויש לומר דבא לומר, שלימוד התורה מביא את האדם שיהיה לו השגה בכרחה שקיבל.

ולפי זה יש לומר שגם מה שאמר הקרא 'ושמחת בכל הטוב', שביארנו שהכוונה ששמחים בכל מה שהקב"ה מביא על האדם, בשביל שאנו מבינים שכל מה שהקב"ה עושה הוא לטובתו, ואנו רואים שבתמונה הכוללת הכל לטובה. ויש לומר עוד שאין המקרא בא להוציא ממה שפירשו 'הטוב' שהוא רומז לתורה, אלא בא לומר שלימוד התורה מרחיב דעתו של האדם, עד שהוא רואה את הכל בראי' כוללת שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד.

לאחרונה ראיתי איזה מחקר שחקרו החוקרים על הדג הסלמון הגדלים באלסקה, ומוזה אנו רואים מנפלאות הבריאה בחינת 'מה רבו מעשיך ה', ועד כמה עלינו לראות בראיה רחבה וכוללת, שדווקא מה שנראה לנו כחסרון ודבר לא טוב אינו כי אם דבר טוב ומועיל.

תעשיית דג הסלמון באלסקה היא החשובה והגדולה ביותר

טובים וקונה הכל', שהקב"ה 'גומל חסדים טובים', והיינו חסד כזה שאנו יודעים שהוא טוב, ואפילו אם אנחנו לא רואים שהוא טוב, אנו יודעים שהסיבה היא שמהיבט הראיה שלנו אי אפשר לראות שזה טוב, אמנם בראיה רחבה, היינו לראות בראיה כוללת, אז אנו רואים שהוא טוב, וזה מה שאנו אומרים 'וקונה הכל', שאצל השי"ת שהוא קונה הכל, שם כל החסדים הם בעצמם טובים, היינו באופן כללי.

ולפי דברים אלו יש לומר שזה כוונת הכתוב 'ושמחת בכל הטוב', היינו שתהיה שמח גם אם לא נראה לעינינו שהוא דבר טוב, והוא מפני שאתה יודע שבתמונה הרחבה יותר, דהיינו בבחינה הכוללת הוא בעצם טוב, וזה מה שנאמר 'בכל הטוב'.

בהמשך הפרשה כתיב, 'ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך כי תשמע בקול ה' אלוקיך' (דברים כח ב). ובספר דברי ישראל (מודו"ץ) מודקדק, דלכאורה 'והשיגך' מיותר כי ממילא מובן אם באו עליו כי השיגוהו, ומבאר שכוונת 'והשיגך' הוא מלשון השגה, כי עיקר הברכה שתהיה לו השגה בכרחה שקיבל.

את ראש הדג, שעשיר בחומרים מזינים, אך את יתר חלקי גופו הוא איננו אוכל, הסיבה לכך נובעת מהעובדה שבקרביים של הדג קיימים רעלים העלולים לפגוע במערכת העיכול של הזאב, ולכן הוא נאלץ להסתפק רק בראש הדג.

גוף הסלמון, מלבד ראשו, נשאר על הגדה. מסתבר, כך על פי המחקר, שצמחיית הגדה תלויה בשאריות הדג, וכי אלה משמשות לדישון הכרחי לקיומה. ולכן באיזורים שהיו מרובים בפגרי דגים, צמחיית הגדה צמחה באופן צפוף, עד פי שלש מאיזורים שהיו נטולי פגרי דגים. לצמחיית הגדה הצפופה, יש תפקיד מכריע, למעשה, ריבוי וצפיפות השיחים הגדלים בסמוך לגדות הנהר, מסוככים ושומרים מפני סחף של אדמה בעונה הגשומה, סחף זה עלול להטות את זרם המים וכך לפגוע בתנועת הדגים.

לבן, בהנסת הזאבים, הקריסו הדיונים כמעט באופן מיידי את מערכת האקולוגית העדינה. עם סיום המחקר החוקרים שיתפו את הדיונים עם הממצאים שעלו ממנו. בכל רחבי אלסקה הדלו להפריע לזאב, וכמו בימי קדם, הזמינו אותו שוב להתחלק בשלל.

במדינה ומהווה חלק נכבד מכלכלתה. מעבר לדיונים הנאספים מדי עונה כדי ללכוד כמה שיותר דגי סלמון, נאספים גם הזאבים של אלסקה שהם ניזונים מהסלמון, אך בין השנים תשע"ח לתשע"ט החלו הדיונים להגים את הזאבים מגדות הנהרות בעונת הדיג, מתוך מחשבה שיהיה להם קל ובטיחותי יותר בלעדיהם, ומה גם שיהיה להם יותר דגים לדוג.

אך רבות מחשבות וכו' ותוצאות מעשה הדיונים לא איחרו לבוא וכבר בשנתיים הראשונות צנחה כמות הדגה באלסקה לעשירית ממה שהיה ללא שום הסבר המניח את הדעת. בראותם כי כן, שכרו חברות הדיג המקומיים את החוקרים הטובים ביותר באיזור, על מנת שיפתרו את התעלומה, מהו הסיבה לצניחה הפתאומית בכמויות הדגה.

החוקרים שערכו תצפיות בכמה איזורים לאורך הנהרות גילו דבר נפלא, שהזאב, בשעת הציד ומתוך רצון לשמור על השלל, מעביר את הדג אותו הוא צד לגדות הנהר, אל הצמחיה הסבוכה המגוננת עליו ומסתירה אותו, ושם הוא אוכל את הדג. החוקרים גילו עוד, שהזאב אוכל



עליו כמתחרה שלך, וכמי שעושה לך הפסדים, בתמונה כוללת מבינים שהכל רק לטובתך.

יעזור השי"ת שנוכה להיות שמחים בכל הטוב, ונוכה לכתובה וחתימה טובה, עדי נוכה לכיאת גוא"צ בב"א.

כעבור שנתיים, חזרה כמות ההגה למספריה המקוריים.

ממחקר זה שאנו רואים בה נפלאות הכריאה, יש ללמוד מוסר השכל, שטוב ה' לכל, שכל מה דעבד רחמנא לטב עביד, שמי שאתה מסתכל



### דעו דרעוין

הדחקות והטירדות של העולם היה הכל נראה אחרת, ושצריכים לרקוד מרוב שמחה כשאנו מבינים מה מונח בפסוקים אלו. א"כ הבה נתבונן מה טמון בפסוקים אלו שצריכים תמיד לזכרם.

רש"י בפרשתן פירש האמרת והאמירך, שהוא לשון הפרשה והבדלה, הבדלתו לך מאלהי הנכר להיות לך לאלוקים, והוא הפרישך אליו מעמי הארץ להיות לו לעם סגולה, וברש"י בגמרא (ברכות ו) פירש האמרת, לשון חשיבות ושבח כמו יתאמרו כל פועלי און (תהלים צד ד), ישתבחו.

הקדושת לוי כתב לבאר 'את ה' האמרת היום', כי השפע

היום הזה ה' אלהיך מצורך לעשות את החוקים האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך. את ה' האמרת היום להיות לך לאלוקים וללכת בדרכיו ולשמור חוקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמוע בקולו. וה' האמירך היום להיות לו לעם סגולה כאשר דבר לך ולשמור כל מצותיו. ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיותך עם קדוש לה' אלוקיך כאשר דבר (דברים כו טז-יט).

הגה"צ רבי שמעון מז'ליחוב זצ"ל הי"ד משגיח בישיבת חכמי לובלין, היה מעורר תמיד ללמוד ולזכור תמיד פרשה קצרה זו, והיה רגיל לומר שאם היו זוכרים פסוקים אלו בתוך

הפסוק 'את ה' האמרת היום', שרומז לששה סדרי משנה עיי"ש.

והנה שמעתי לפני כמה שנים מהרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, שאמר שכשיהודי לומד תורה, כביכול הקב"ה מדבר עמו, וכשיהודי עומד בתפילה ותחנונים לפני מלך מלכי המלכים היהודי מדבר עם הקב"ה.

ולפי זה יש לומר שכוונת הקרא 'את ה' האמרת היום', רומז למה שהקב"ה מדבר איתנו כשלומד תורתו, כדברי הבעל הטורים שפסוק זו רומז לששה סדרי משנה. וכוונת 'זה' האמירך היום' רומז, על מה שאנו מדברים אתו, כשאנו שופכים לפניו את שיחתינו בתפילה.

הבעל הטורים כתב עוד, לבאר מה שאמר הכתוב 'ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת', כלומר מה שישראל משבחים ומהללים לשם, הוא להם לתפארת, והיינו דאמרינן (מגילה טו:): עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק, שאותה עטרה שמעטרים להקב"ה בתפלתם מחזירה להם, אבל מי ששה שיחת חולין בבית הכנסת מקיפין לו כל גופו בקוצים, לכך שיר

מהבורא ברוך הוא נקרא דבור כנאמר (תהלים לג ו) בדבר ה' שמים נעשו, וכשישראל הם במדריגה עליונה אז כביכול ישראל גורמים הדיבור בהקב"ה להשפיע עליהם טובות, כי אם ח"ו אינו כן, נאמר (שמות טו יא) מי כמוך באלים, ודרשינן (גישן נו:): באלמים וכו'. וזהו הרמז את ה' האמרת היום, אתה גורם היום בדיבור בהקב"ה להשפיע שפע טובה על ישראל, וזהו כשישראל הם במדריגה עליונה בכחינת היום, שבכל יום ויום יהיה בעיניהם כחדשים.

הקדושת לוי כתב עוד, לבאר מה שנאמר 'זה' האמירך וגו', 'ולחיותך עם קדוש כאשר דבר', הכלל, שדיבור שיוצא מפי הקב"ה הוא רק חסד על העולמות, ובאמת הדיבור בשעה שהוא דבוק להקב"ה אז הוא חסד גדול, אבל כשמתפשט הדיבור מפי הקב"ה, אז החסד מצמצם עצמו כפי שיוכלו העולמות לקבל כל אחד כפי בחינתו, אבל באמת אדם אשר דבוק תמיד להקב"ה, אז יכול לקבל החסד כאשר הוא דבוק להקב"ה, וזהו 'לעם קדוש כאשר דיבר', כאשר הדיבור דבוק להקב"ה.

ויש להוסיף נופך בדבריו, בהקדם מה שכתב בעל הטורים על

השירים לית, וכנגדו 'כקול הסירים' (קהלת ז ו).

ונראה להוסיף על דבריו, לפי מה שדרשו חז"ל (מגילה טו:): לימוד זו מהפסוק (ישעיה כה ה) 'ביום ההוא יהיה ה' צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה וגו'', ובהמשך הגמרא שם דרשו חז"ל מה שנאמר בפסוק הבא, 'לרוח משפט ליושב על המשפט ולגבורה משיבי מלחמה שיערה', 'לרוח משפט' זה הדן את יצרו, 'ולגבורה' זה המתגבר על יצרו, 'שיערה' אלו תלמידי חכמים שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. וידוע שבענין זו של השיחה בבית הכנסת, מלחמת היצר הוא חזק מאוד.

ולפי דברים אלו מובנים המשך הפסוקים, שהפסוק 'וה' האמירך היום' רומז על ענין התפילה כדאמרו, ובפסוק הבא אמר קרא שמה שישאל משבחים ומהללים לשם, הוא להם לתפארת ולעטרה כדאמרו.

איתא בגמרא (ברכות ו) מניין שהקב"ה מניח תפילין, שנאמר (ישעיה סב ח) 'נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו', בימינו זו תורה, שנאמר (דברים לג ב) 'מימינו אש דת למו', ובזרוע עוזו אלו תפילין, שנאמר (תהלים כט יא) 'ה' עוז לעמו

יתן, ומנין שהתפילין עוז הם לישראל, דכתיב (דברים כה י) 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך', ותניא ר' אליעזר הגדול אומר, אלו תפילין שבראש. אמר ליה רב נחמן בר יצחק לרב חייה בר אבין הני תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו, א"ל (דברי הימים א יז כא) 'ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', ומי משתבח קודש אברך הוא בשבחייהו דישראל, אין דכתיב (דברים כו יז) 'את ה' האמרת היום', וכתיב 'וה' האמירך היום', אמר להם הקב"ה לישראל, אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם, ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם, אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם שנאמר (שם ו ד) 'שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד', ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם שנאמר 'ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ'.

לפי דברי גמרא אלו אנו מבינים גודל החשיבות בפסוקים אלו, שהם מראים על הקשר בין הקב"ה וישראל עמו.

ראיתי מובא בשם הרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע, לבאר מה שאנו אומרים בסליחות 'עשה למען פארך', על פי דבריו של הרה"ק ר' לוי יצחק

אתה בצאתך, ופירש רש"י, שתהא יציאתך מן העולם בלא חטא כביאתך לעולם. ויש לומר שאנו קוראים פסוק זו לקראת סוף השנה, לרמוז לאדם שתהא יציאתו מן השנה בלא חטא, כמו שהיה בתחילת שנה שעברה, אחרי יום הקדוש בלי עבירות.

**בהמשך הפרשה** נאמר עוד (דברים כט א, ג-ד) 'ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אליהם וגו'. ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע עד היום הזה. ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר וגו'. ופירש רש"י, ולא נתן ה' לכם לב לדעת - להכיר את חסדי הקב"ה ולהדבק בו. רש"י בהמשך (שם פסוק ו) מביא פירוש אחר, ולא נתן ה' לכם לב לדעת - שאין אדם עומד על סוף דעתו של רבו וחכמת משנתו עד ארבעים שנה.

והנה כבר אמרנו שקוראים פסוקים אלו לקראת סוף השנה, ובתוך התקופה של חודש אלול והימים הנוראים, ונראה דבא לרמוז לאדם, לקראת סוף השנה שכל אחד עסוק לעשות חשבון הנפש על כל מה שעבר עליו, שצריכים להכיר את כל חסדים שהשי"ת עשה איתנו במשך כל השנה.

מברדישוב זי"ע, שאמר לקב"ה, אם לא תמחול לעוונותיהם של ישראל, אגלה הסוד שאתה הולך כביכול בתפילין שאינם כשרים, כי הלא ידוע שבתפילין של הקב"ה כתוב 'ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', ואם לא תמחול לעוונותיהם חלילה לא יהיו נקראים גוי אחד ואם כן התפילין פסולות. ולפי זה יובן מה שאנו מבקשים 'עשה למען פארך', שהתפילין נקראים פאר, כמו שאמרו חז"ל (ברכות יא.) על הפסוק (יהוקאל כד ז') 'פארך חבוש עליך', כדי שהתפילין של הקב"ה יהיו כשרים.

**האור לשמים** כתב לכאר הפסוק (תהלים קל ד) 'כי עמך הסליחה למען תורא', על פי דברי הגמרא אלו, והנה כשבא מקטרג ללמד ח"ו קטגוריא על ישראל נמצא שרוצה לפסול התפילין דמארי עלמא, מה הקב"ה עושה מוחל עונות עמו ומסיר חטאת יראוי, והיינו דאמר הכתוב 'כי עמך הסליחה למען תורא', דהתפילין הם בבחינת יראה כדכתיב 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך', והיינו 'למען תורא'.



**בהמשך הפרשה** נאמר (דברים כח ו) 'ברוך אתה בבאך וברוך

מבינים מה הוא רוצה מאיתם עד שמגיע הסוף של ארבעים יום ביום הקדוש, אז מתחילים לעמוד על סוף דעתו של רבם.

יעזור השי"ת שנוכה לתשובה שלימה, ולהיות חבוקים ודבוקים בך, ושנוכה לכתיבה וחתימה טובה, ולנחמת ציון ובנין ירושלים, בביאת גוא"צ בב"א.

ונראה דיש לומר עוד כמה שכתב רש"י בפירוש השני שאין אדם עומד על סוף דעתו של רבו וחכמת משנתו עד ארבעים שנה, שיש כאן רמז לארבעים יום של חודש אלול והימים הנוראים, בבחינת יום לשנה, שכשמגיע חודש אלול תפקידו של החכם הוא לעורר את הציבור לתשובה ולתיקון המעשים, ולפעמים הציבור לא



הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר **שלמה רוזמן** הי"ו

לדגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו הכלה שתחי'

עב"ג בשעטזמי"צ למזל"ט

ויה"ר שיוזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והחסידות,

בנין עדי עד בקשר של קיימא, ויזכו לרוות רוב נחת

ותענוג דקדושה מהם ומבל יוצ"ח.

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר **מרדכי ליברמנש** הי"ו

ליזכר ולעילוי נשמת אמו

מרת **העניא** בת ר' **שמעון דוב הכהן** ע"ה

נלב"ע ב"ז אלול

**ת.ג.צ.ב.ה.**